

ELŐTERJESZTÉS

Szajol Községi Önkormányzat Képviselő testületének 2015. május 27-én tartandó ülésére, Szajol településen 2014. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó átfogó értékelés

Tisztelt Képviselő testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és a Gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló többször módosított 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet meghatározza a helyi Önkormányzat gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatait.

A törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel, szolgáltatásokkal segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A helyi Önkormányzatok elsődleges feladata a gyermekek védelmét biztosító helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése és a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése.

Az Önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a Gyvt. 96.§. (6) bekezdésének megfelelően minden évben átfogó értékelést kell készítenie, melyet a Képviselő testület megtárgyal. Az értékelést a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának (továbbiakban Gyámhivatal) kell megküldeni.

I. A település demográfiai mutatói:

Év Fő	0-2 év	3-5 év	6-14 év	15-18 év	19-60 év	61 felett	Lakosságszám Összesen
2007	88	129	379	209	2417	806	4028
2008	100	110	384	224	2416	813	4047
2009	99	107	391	193	2421	817	4028
2010	92	99	377	192	2388	829	3977
2011	88	103	367	181	2377	840	3956
2012	92	93	356	179	2369	855	3932
2013	95	94	341	186	2335	850	3901
2014	101	88	340	175	2319	864	3887

Településünkön a 0-18 éves korosztály 2008 év óta csökkentő tendenciát mutat. A 0-2 éves korosztály száma emelkedik az előző évhez képest, amely biztató.

II. Az önkormányzat által nyújtott ellátások biztosítása

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére irányul.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítják.

2013. január 1. napjától a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ellátások:

- a) a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- b) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- c) megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- d) megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot,
- l) ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

A gyámhatósági hatáskörök száma jelentősen lecsökkent 2013 évben. Az elkerült ügyek száma településünkön nem volt magas számú, illetve a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére anyakönyvvezetői hatáskörben került sor az elmúlt évben is. Településünkön jelentős számú a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelem.

Az ellátások négy részre oszthatók:

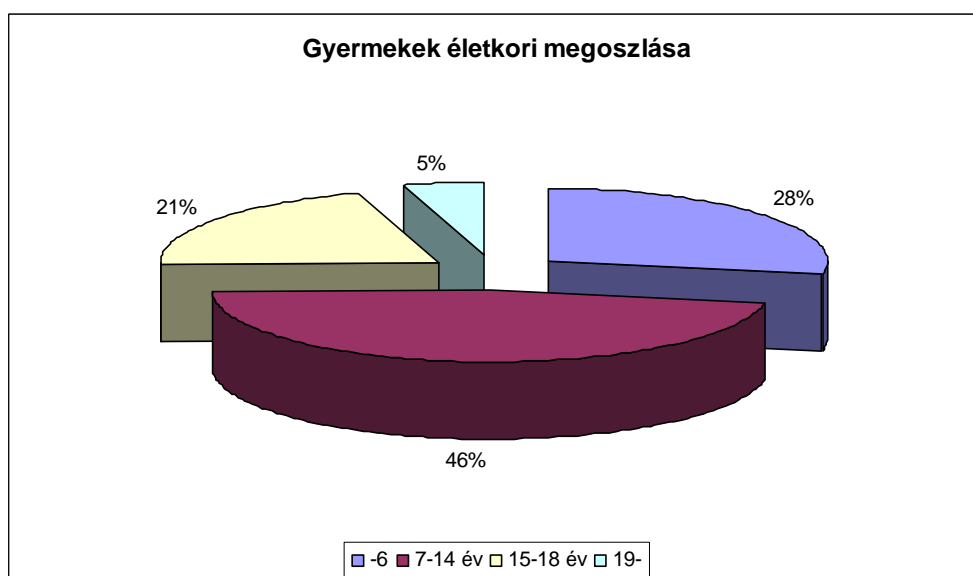
1. Pénzbeli és természetbeni ellátások
2. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
3. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
4. Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

● Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

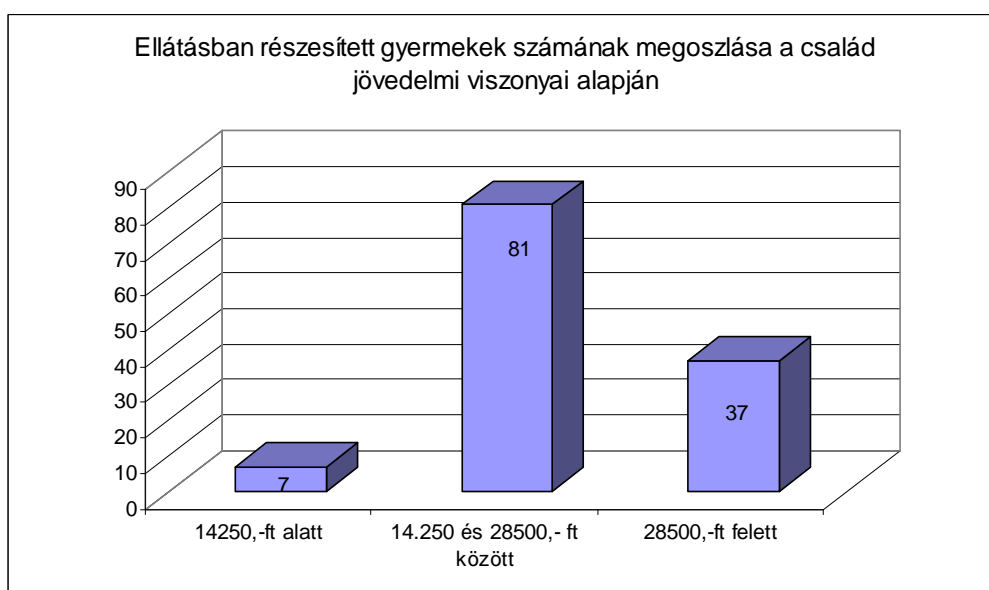
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban a havi egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg a családban élőkénél az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át, gyermekét egyedül nevelőkénél, tartósan beteg gyermeket, súlyosan fogyatékos gyermeket nevelők, illetve nagykorúvá vált gyermek esetében 140%-át. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot évente meg kell igényelni. Az öregségi nyugdíjminimum összege 2014. évben is 28.500,-Ft volt.

Ennek figyelembevételével 2014. december 31-én 125 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, mely 74 családot jelentett, melyből egyedülálló szülő 44. A 2013. december 31-i állapothoz képest 94 gyermekkel csökkent a számuk. A kedvezményre jogosult gyermekek étkezési támogatásban és tankönyvtámogatásban részesültek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításához a család jövedelmi és vagyoni viszonyainak igazolásán kívül a tanulói jogviszony igazolása is szükséges.

A jogosultság megállapításához benyújtott jövedelemigazolásokból megállapítható, hogy a családok túlnyomó többségében 2014. évben a legtöbb gyermek esetében a családban a jövedelem nem éri el a nyugdíjminimumot.

2013. április 1. napjától új szabályozás került be a nagykorúak tekintetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsági feltételek közé: a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultnak kellett lennie, hogy a támogatás megállapítható legyen. Ennek következtében, akik nagykorúvá válásuk előtt nem voltak jogosultak a támogatásra, nagykorúságuk után már nem is lehetnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek természetbeni támogatásban részesültek augusztus és november hónapban, mely fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására használható Erzsébet-utalvány formájában.

A támogatás értéke gyermekenként 5.800,-Ft.

Átlagosan 141 gyermek részesült az egyszeri támogatásban.

A kifizetett egyszeri támogatás összege összesen: 1.635.600,-Ft volt, mely teljes összegben a Magyar Államkincstártól visszaigénylésre került.

A kiegészítő támogatás jelentős segítség a rászoruló családok számára.

- Óvodáztatási támogatás

Óvodáztatási támogatásra az jogosultságot arra a gyermekre tekintettel lehet megállapítani,
 - akinek a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és
 - aki legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

Településünkön az elmúlt évben 1 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban, összesen 10.000,- Ft értékben.

2. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

- Gyermekjóléti szolgáltatás:

Az éves gyermekvédelmi tanácskozásra településünkön 2015. március 24-én került sor a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál. A tanácskozáson a korábbi évekhez hasonlóan a szakemberek előadták beszámolóikat, amelyekben a 2014-es év gyermekvédelmi munkáját foglalták össze. Ezt követően nyílt lehetőség a kérdések, az észrevételek, és a javaslatok megvitatására.

A gyermekjóléti szolgálat a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve minden év március 31-ig tanácskozást szervez, amelyen a szolgálat által működtetett jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve értékeli a jelzőrendszer éves működését.

Gyermekjóléti szolgálat:

A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel együtt Szajol Község Önkormányzatának fenntartásában 1999. október 04-én kezdte meg a működését településünkön.

A szolgálat munkáját segíti 2010. szeptember 01.-től egy fő közösségi szenvedélybeteg gondozó, aki hetente egy alkalommal tart ügyfélfogadást a településen.

2008. január 1-jén a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a településen működő többi szociális ellátással együtt csatlakozott a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltató Besenyszögi Központjához. Így a korábban az Önkormányzat által működtetett alapellátások kistérségi keretek között működnek tovább.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak 2013. december 21. óta egy felújított épület ad helyet, ahol a településen működő összes szociális alapszolgáltatás megtalálható. Számítógép áll a szolgálat rendelkezésére, ami nagyban megkönnyíti a munka gyors elvégzését, az internet hozzáférés is biztosított, valamint szolgálati kerékpár könnyíti a családgondozók munkáját.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Településünkön a 18 éven aluliak száma 2008. évtől csökkenő tendenciát mutat. Ha a tendencia így folytatódik, településünk intézményrendszerét, annak esetleges változását, változtatását is eredményezheti.

2014. december 31-i statisztikai adatok alapján a gondozott családok száma 31, ebben nevelkedő gyermekek száma 51. 2014. év folyamán alapellátás keretében 35 gyermek gondozása folyt, amely 23 családot jelentett. Védelembe vétel 6 családot érintett, mely családokban összesen 11 kiskorú gyermek nevelkedik.

Pártfogói felügyelet alatt jelenleg egy fiatalos sem áll.

Örökbefogadással kapcsolatos feladatokat nem kellett ellátni, mivel 2014. évben ilyen jellegű intézkedésre nem került sor.

2014. év folyamán a Gyermekjóléti Szolgálattal történő kapcsolatfelvételek a következő módon alakultak:

Jelzőrendszer által küldött jelzések száma: **45 jelzés.**

- Egészségügyi szolgáltató : 2 – ebből védőnő: 2
- Köznevelési intézmény: 17 (szinte mind igazolatlan hiányzás miatt, jellemzően középiskolából)
- Rendőrség: 4
- Állampolgár: 6
- Jegyző, Gyámhivatal: 12

Információ nyújtására 150, és egyéb, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésre 42, tanácsadásra 155 esetben és segítő beszélgetésre 245 alkalommal került sor.

Családlátogatások száma: 61 alkalom.

A 2014. év folyamán 16 gyermek esetében fejeződhetett be a gondozás, 4 esetben sikeres családgondozás miatt, 2 esetben pedig a gyermek nagykorúvá válása miatt, 10 esetben pedig a család elköltözött a településről.

A gyermekjóléti szolgálat a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére észlelő- és jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer tagjai a településünkön: védőnők, háziorvosok, családsegítő szolgálat, általános iskola és napközi otthonos óvoda gyermek és ifjúságvédelmi felelőse, rendőrség. A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermekjóléti szolgálat felé, ha a gyermek veszélyeztetettségét észlelik. A szolgálat folyamatos kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival esetszembeszélések, esetszemináriumok és szakmaközi megbeszélések formájában. A megbeszéléseken feltárják a veszélyeztetettséget előidéző okokat és azok megoldására közösen tesznek javaslatot.

A jelzőrendszer tagjaival 2014-ben esetszembeszélésre illetve esetszeminárióra 18 alkalommal, szakmaközi megbeszélésre pedig 6 alkalommal került sor. Elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjai közül a Gyermekjóléti Szolgáltatnak jó munkakapcsolata van a védőnőkkel, az iskola és óvoda gyermekvédelmi felelősével, pedagógusaival, a gyámhatóság munkatársaival.

A gyermekjóléti szolgálat a gondozási tevékenysége során hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel találkozik. A gyermekek veszélyeztetettségének okai leginkább a családok anyagi helyzetére vezethetők vissza. Sokan küzdenek anyagi, lakhatási problémákkal, súlyos terheket ró a családokra a növekvő munkanélküliség. A mindennapos megélhetési gondok

miatt egyre kevesebb figyelem jut a gyermekekre, egyre gyakoribb probléma a gyermekek tankötelezettségének elmulasztása. Sajnos egyre inkább jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, melynek hátterében gyakran a szülők elhanyagoló nevelése áll. További problémát jelentenek a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök.

A probléma típusa szerint az első helyen 2014. évben a gyermeknevelési probléma és a magatartászavar, valamint a szülők életvitele állt. Ezt követte a családi konfliktus, majd az anyagi problémák és a szülői elhanyagolás. Sajnos egyre több családban fordul elő családon belüli bántalmazás. A bántalmazás jellege leginkább lelki, de egyre többször fordul elő fizikai bántalmazás is. A családok nehéz anyagi helyzete miatt mindkét szülő türelmetlenebb, és sok esetben a két szülő egymást bántva vezeti le a feszültséget nemegyszer a gyermekek szeme láttára. A Szolgálat igyekszik, ezen családoknak olyan konfliktuskezelési illetve, problémamegoldási tanácsokat javasolni, melyek alkalmazásával a mindennapi életükben felmerülő gondokat, problémákat sikeresen kezelni tudják.

2007-ben a település képviselőtestülete elfogadta, hogy a helyettes szülői ellátást a Szolnoki Kistérség lássa el. Helyettes szülői ellátás igénybevételére a tavalyi év folyamán nem került sor.

Gyermekkorú által elkövetett szabálysértésről 2014. évben jelzés nem érkezett a Szolnoki Rendőrkapitányságtól a Szolgálathoz.

- Gyermekek napközbeni ellátása:

A gyermekek napközbeni ellátását napközi otthonos óvoda és az általános iskola biztosítja. Mindkét intézmény egy telephellyel működik.

Az óvoda napi háromszori étkezést biztosít a gyermekek számára. Az iskolában lehetőség van a menza ebédre, a tízórai és ebédre, valamint a háromszori étkezésre.

Az óvodában 22 fő, az iskolában 72 gyermek ingyenes étkezésben részesült. 50%-os térítési díj ellenében étkezett iskolánkban 46, óvodánkban 10 gyermek.

A kedvezményes étkezések után az önkormányzatot terhelő rész összesen 19.516,- eFt volt az elmúlt évben.

A Szolnoki Kistérségi Többcélú Társuláshoz csatlakoztunk 2008. január 1. napjával. A csatlakozással a helyettes szülői ellátás is biztosított településünkön. 2014. évben ezen szolgáltatás igénybevételére nem került sor.

3. Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

E feladatok ellátása településünk számára nem kötelező.

4. Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

- Halmazottan hátrányos helyzet megállapítása

A jegyző feladatkörébe a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet fennállásának határozattal történő megállapítása tartozik 2013. szeptember 1. napjától.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előző pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

- a nevelésbe vett gyermek,

- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2014. december 31-i állapot szerint 30 fő hátrányos helyzetű és 15 halmazottan hátrányos helyzetű gyermek volt.

A Szolnok Városi Gyámhivatal felkérésére a gyámhatósági tevékenységgel kapcsolatos ügyekben jegyzőkönyvi meghallgatásokat, kiskorút vagy gondnokoltat érintő leltárfelvételeket, és környezettanulmányokat készítettünk.

2014. évben is a szajoli gyámhatóság és a Gyermekjóléti Szolgálat a Községi Ház és Könyvtár, az iskola és az óvoda együttműködve biztosított szabadidős programokat a 18 év alatti gyermekek számára, felvilágosító előadásokat szervezett és kiemelt figyelmet fordított a gondozott gyermekekre. A helyi civil szervezetek több alkalommal vettek részt szabadidős és közösségfejlesztő programok lebonyolításában, szervezésében.

Összességében elmondható, hogy a helyi intézmények szakemberei az elmúlt évben is együttműködve, folyamatosan szerveztek a gyermekek védelmét és a prevenciót biztosító rendezvényeket, kiemelt figyelmet fordítva az egészségmegőrzésre és a tudatos életmódformálásra.

Határozati javaslat

____/2015. (V. 27.) számú önkormányzati Képviselő testületi határozat

Szajol településen 2014. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó átfogó értékelés elfogadása

Szajol Községi Önkormányzat Képviselő testülete a Jegyző előterjesztésében megtárgyalta a településen végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó átfogó értékelést.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése alapján elkészített beszámolót elfogadja.

Értesülnek:

- 1./ Képviselő testület tagjai H.
- 2./ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala
- 3./ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgáltató
- 4./ Igazgatási csoport H.
- 5./ Irattár H.

Szajol, 2015. május 19.

Dr. Bartók László
jegyző